

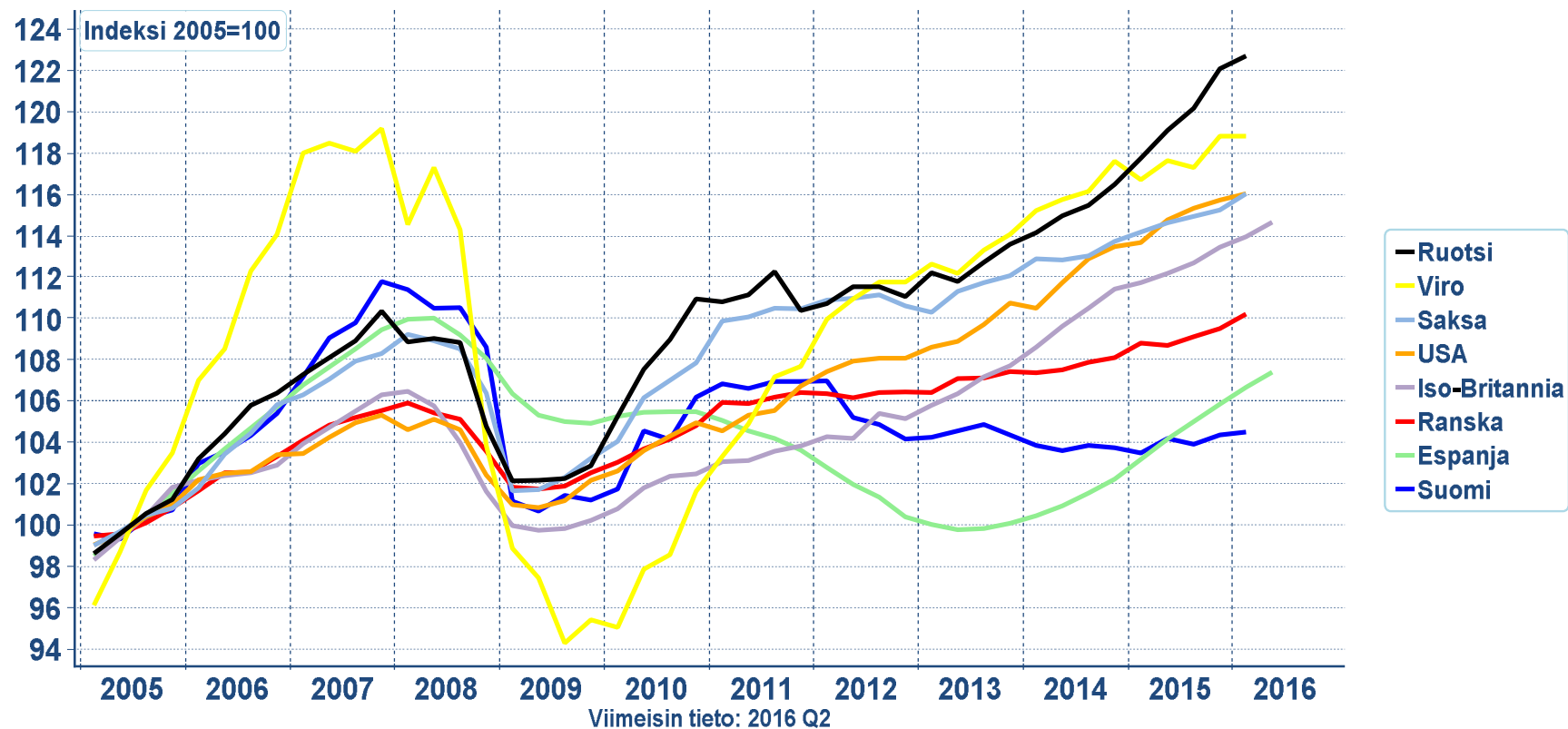
FINLAND
team

Yritystukien kohdentumisen
parantaminen:
Maaseudun yritystuki
Yritysten kehittämisavustus

9.9.2016

*Yksikön päällikkö
Kalevi Pölönen
Rakenerahastoyksikkö*

Bruttokansantuote on kasvanut Länsi-Euroopassa ja USA:ssa, mutta ei Suomessa – myös yritystukipäätöksissä tarvitaan vaikuttavuutta

Hieman taustaa näkemyksille

- Exel – ei olisi olemassa ilman aluetukea
 - Pk-yritys → pörssiyritys
 - Yrjö Aho: "Olemme maailman paras". Exel voitti eniten mitaleja n. 40 kpl Lake Placidin olympialaisissa 1980 – seuraavana taisi olla Fischer
 - Born global – tehdas Kanadassa ja suurin osa liikevaihdosta viennistä jo tuolloin.
 - Suurten asiakkaiden vaatimusmäärittelyt – Rank Xerox – toimitukset tunnilleen jenkkeihin
- Tekes
 - Haastattelussa kysyttiin: "Voiko Itä-Suomessa olla kv kilpailukykyistä yritystä?"
 - Innovaatio- ja tutkimushankkeiden rahoitusta sekä Tekesin ohjelmatyötä ja ohjelmapäällikkyyttä
- ELY
 - Päätöksentekijänä: Yrityksen kehittämisavustus, ESR-hankkeet ja maaseudun yritystuki
→ Mm kansallinen Vientiä Tuplasti kampanja 2016

Mikään instrumentti ei ole itsessään vaikuttava tai vaikuttamaton – oleellista on kuinka sitä käytetään

Komission Rpa 651/2014

- Alueellisen tuen tarkoituksena on auttaa kehittämään kaikkein epäedullisimmassa asemassa olevia alueita tukemalla investointeja ja työpaikkojen luomista kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti (31).
 - Yrityksen kehittämisavustus
 - Maaseudun yritystuki
- Energian tuotannon tuki – varmistetaan näillä aloilla myönnettävän tuen soveltuvuus sisämarkkinoille ja johdonmukaisuus EU:n ympäristö- ja energiapolitiikan kanssa. Energian tuotantoon, jakeluun ja energiainfrastruktuuriin sovelletaan alakohtaista sisämarkkinalainsäädäntöä (33).
 - Energiatuki
- Tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävä tuki edistää kestävää talouskasvua, vahvistaa kilpailukykyä ja parantaa työllisyyttä (45).
 - Tekesin tuet

Yritystuen vaikuttavuuteen vaikuttavia seikkoja

- Lainsäädäntö ja ko. yritystuen tarkoitus – silti mahdollista painottaa vaikuttavuutta
- Sijoittajanäkökulman ottaminen mukaan rahoitusharkintaan – meillä esimerkiksi 10- kertainen kasvu, josta puolet vientiä
- Viraston rahoitusstrategian relevanssius ja sen sisäistäminen organisaatiossa ja sidosryhmissä
- Palvelumalli ja kehittämisaktiivisuus – odotetaanko hakemuksia vai vaikutetaanko ennalta tulevan hakemuskannan sisältöön
- Rahoitusprosessi – vuorovaikutus asiakkaan kanssa ennen ja jälkeen hakemuksen → ymmärrys siitä mitä rahoitukselta odotetaan
- Kansantalouden näkökulmasta liian suuri myöntäjätahojen määrä hämärtää lainsäätäjän vaikuttavuustavoitteen – sama asia tulkitaan 20 eri tavalla, altistus korruptiolle (paikalliset intressit saattavat ohjata liikaa)
 - Oma kokemukseni: Vaikuttavin ja toimivin malli on valtakunnallisesti hajautettu valmistelu ja keskitetty päätöksenteko

Yritystuen vaikuttavuuteen vaikuttavia seikkoja

- Rahoittajan osaaminen:
 - Rahoittavan viranomaisen liiketoiminta- ja substanssiosaaminen
 - Rahoittajan kyvykkyys arvioida yrittäjätiimin kyvykkyyttä
- Rahoittajan organisaatiokulttuuri: avoimuus ja objektiivisuus vs. "päällikkövirasto"
 - Tehdäänkö päätökset "kulmahuoneessa" esittelijän ja päättäjän kesken vai
 - Tehdäänkö päätökset avoimesti organisaation edessä → oppiminen ja luottamus
 - Päätöksenteon johdonmukaisuus – jokainen päätös linjaa tulevaa. Miten rajatapaukset dokumentoidaan ja perustellaan?
- Vaikuttavuusseuranta

Maaseutuohjelman 2014-2020 kehittämisteemoja

- Biotalous
- Digitaalinen talous
- Ruokahävikki
- Vähähiilisyys
- Kansainvälistyminen

Maaseutuohjelmasta 2014-2020

- Innovaatiot ja yhteistyö maaseutuohjelman 2014-2020 läpileikkaavana teemana
- Innovaatiohakuisuus edellyttää riskin ottamista
- Maaseudun yritystuen toimenpiteet kannustavat innovatiivisuuteen
- Valintakriteerit tukevat innovatiivisten avausten tunnistamista – näkemyksellisyys tulevaisuudesta
- Valintakriteerit tukevat yritysten verkostoitumista, jonka avulla eri taustoista tuleva ja tieto ja osaaminen kohtaavat
- Ulkopuolisen asiantuntemuksen hankkiminen tiedontuottajaorganisaatioilta keskeistä
- Suositaan avoimen innovaation prosesseja, joille on ominaista avoimet rajapinnat, käyttäjälähtöisyys, verkottuminen uuden tiedon ja osaamisen hankkimiseksi
- Kokeilukulttuuri tärkeä toimintamalli

Rahoituksen tulostavoitteita:

- Elinkeinoelämä monipuolistuu ja kansainvälistyy ja sen kilpailukyky kasvaa
- Yritysten investoinnit t&k-työhön

Rakennerahasto-ohjelman 2014-2020 kehittämisteemoja

- TL 1 Pk-yritystoiminnan kilpailukyky
 - Uuden liiketoiminnan luominen
 - Pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen
 - Pk-yritysten energiatehokkuuden edistäminen
- TL 2 Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen
 - Tutkimus-, osaamis- ja Innovaatiokeskittymien kehittäminen
 - Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen
 - Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen

→ Eväät vaikuttavuuteen olemassa

Kalevi Pölönen

12.9.2016

Itä-Suomen yritysrahoitusstrategia

Etelä-Savon ELY-keskus, Pohjois-Karjalan ELY-keskus,
Pohjois-Savon ELY-keskus

ELYn yritysrahoituksen tavoitteena

Rahoitettujen yritysten
liikevaihdon merkittävä
kasvu, kilpailukyky,
kansainvälistyminen ja
uudet työpaikat

Näkökulma: Yritykset toimivat kansainvälisessä
kilpailussa, joka ei tunne maakuntarajoja

Sijoittajanäkökulma:

- Yrityksen liikevaihdon kasvu 10-kertainen sijoitukseen nähden
- Liikevaihdon kasvusta puolet vientiä

Itä-Suomen yritysrahoitusstrategia

- Yhteinen Itä-Suomessa: POSELY, POKELY, ESAELY
- Kattaa maaseuturahaston
- Kattaa yrityksen kehittämisavustuksen (TEM)
- Viestitetty hyvin laajasti eri tilaisuuksissa kaikilla Itä-Suomen seutukunnilla
- Päätökset tehdään viikoittain samassa kokouksessa riippumatta rahoituslähteestä (EMR, EAKR, Kansallinen)

Yritysrahoituksen myöntövaltuudet 2016 Itä-Suomessa

Maakunta	TEM 2016	EMR yhteensä	Leader yhteensä	EMR yritysrahoitus yhteensä	Kaikki Yhteensä
Etelä-Savo	10,3 m€	7,8 m€	4,1 m€	11,9 m€	22,2 m€
Pohjois-Savo	18,2 m€	10,4 m€	4,5 m€	14,9 m€	33,1 m€
Pohjois-Karjala	13,9 m€	10,9 m€	5,1 m€	16 m€	29,9 m€
Yhteensä	42,4 m€	29,1 m€	13,7 m€	42,8 m€	85,2 m€

Arvioidut vaikutukset - vuoden 2015 yritysten kehittämisrahoitus Suomessa

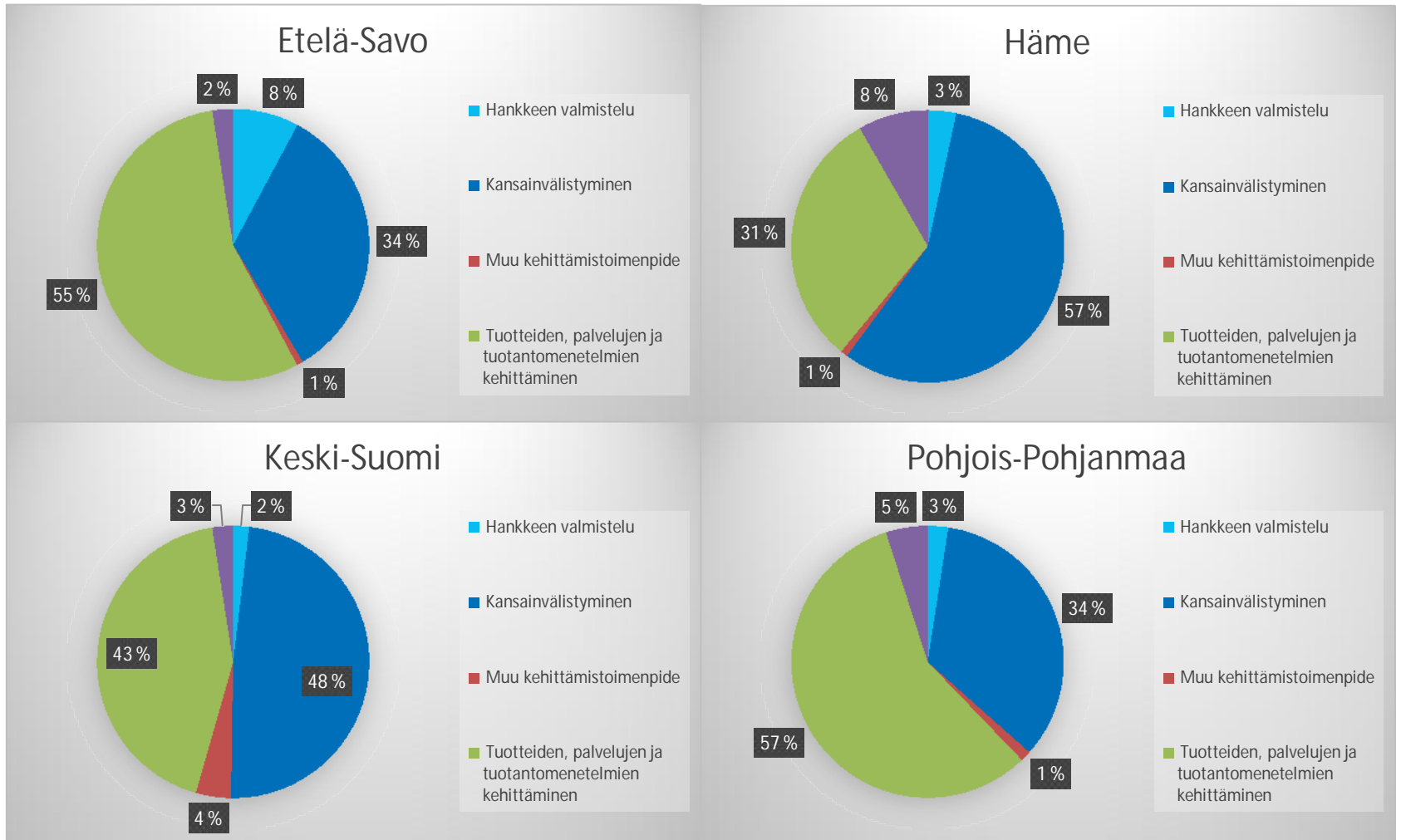
Arvioidut vaikutukset - 1.1.-30.6.2016

myönnetty yrityksen kehittämisavustus Suomessa

1.1.-30.6.2016 myönnetty ELY –keskusten yrityksen kehittämisyhteistyö

Ensisijainen myöntöperuste	Myönnetty yritysrahoitus			
	kpl	% kpl	euro	% euro
Kasvu ja kansainvälistyminen	354	60 %	37 111 641	65 %
Uuden liiketoiminnan luominen	91	15 %	6 788 037	12 %
Innovaatiotoiminnan edistäminen	41	7 %	2 331 757	4 %
Tuottavuus	46	8 %	5 478 620	10 %
Energia- ja materiaalitehokkuus	35	6 %	4 351 303	8 %
Osaamisen vahvistaminen	21	4 %	1 462 978	3 %
Kaikki yhteensä	588	100 %	57 524 336	100 %

Kehittämiseen myönnetyn rahoituksen kohdentuminen eri toimenpiteisiin v. 2015 suuralueittain hankeluokittelun mukaan

Selvitys - vuosina 2002-2012 Pohjois-Karjalassa 20 eniten tukea saanutta yritystä

		Yritystuki 2002-2012	Liikevaihto 2002	Liikevaihto 2011	Liikevaihdon muutos	LV:n kasvu%
Yritys 1	2003	3 323 670	1 779 485	41 051 400	39 271 915	2207%
Yritys 2		2 951 830	18 300 000	35 870 000	17 570 000	96 %
Yritys 3	2005	2 622 000	49 304 253	74 095 000	24 790 747	50 %
Yritys 4		2 567 487	1 700 000	3 534 000	1 834 000	108%
Yritys 5	2003	2 329 500	3 015 131	6 566 222	3 551 091	118%
Yritys 6		2 200 150	37 325 000	58 800 000	21 475 000	58 %
Yritys 7		2 141 500	7 071 836	28 666 712	21 594 876	305%
Yritys 8		1 938 900	456 788	3 752 000	3 295 212	721 %
Yritys 9		1 938 160	414 502	890 000	475 498	115%
Yritys 10		1 937 469	7 360 000	13 235 564	5 875 564	80 %
Yritys 11		1 864 444	16 760 000	31 421 803	14 661 803	87 %
Yritys 12		1 678 636	58 724 500	125 856 000	67 131 500	114 %
Yritys 13		1 562 142	2 931 315	12 300 000	9 368 685	320%
Yritys 14		1 539 258	3 402 595	13 834 000	10 431 405	307%

Kiitos

FINLAND
team